

በኦሮምያ ደኖች ላይ በወያኔዎች የተለኮሰውን እሳት ለማጥፋት ሁሉም ይረባረብ

የወያኔ መንግስት ከአስር አመታት በፊት እንዳደረገው ሁሉ ዛሬም በኦሮምያ ደኖች ላይ እሳት ለኩሶ እያነደደ ነው። በጥፋት ፖሊሲው እንደ ገፋ የሚገኘው ይህ መንግስት በተለይም ኦሮምያን ደግ አመድ ለማድረግ አቅሙን አሟጥጦ እየሰራ ይገኛል። ከደቡብ ምስራቅ ኦሮምያ የሚወጡ ተጨባጭ ምንጮች እንዲረጋገጡት ከአርሲ ዞን እስከ ባሌ ተራሮች ተንጣልለው የሚገኙ ብርቅዬ የኦሮምያ ደኖች የወያኔ መንግስት እሳት ሰለባ እየሆኑ ናቸው። በስርአቱ ወኪሎች እንደተለኮሰ በተረጋገጠው በዚህ እሳት የጢዮ፣ የዳጋሉ ጢዮ፣ የካካ፣ የገላና፣ የጋራ ዶሮ፣ የኮፊሌና የበቆጂ ተራሮችን የሸፈኑ የኦሮምያ ደኖች በአሳሳቢ ሁኔታ እየነደዱ ናቸው። በተለይም የዶሮ ተራራን የሚሸፍነው ደን በከፋ ሁኔታ ነዶ ወደ አመድነት እየተቀየረ መሆኑን ምንጮቹ ያመለክታሉ።

እንደሚታወቀው ሁሉ የወያኔ መንግስት እነዚህን የደቡብ ምስራቅ ኦሮምያ ደኖችን ሆን ብሎ እያቃጠለ የሚገኘው በኦሮሞ ህዝብና በኦሮምያ ተፈጥሮአዊ ልምላሜ ላይ ካለው ጠላታዊ ስሜት መሆኑ የሚያጠያይቅ አይደለም። ለስርአቱ ካድሬዎች ቅርብነት ካላቸው ምንጮች አፈትልከው የሚወጡ መረጃዎች እንደሚጠቁሙት ደግሞ ለቃጠሎው የተሰጠው ሰብብ አሳማኝነት ያለው አይደለም። የአስልምና አክራሪ ሃይሎች በደኑ መሽገው ሊያጠቁን እየተዘጋጁ ናቸው። እነግም ለረጅም ጊዜ በጫካው ተጠልሎ ሲወጋን ኖሯል የሚሉና ሌሎች ተልካሻ ምክንያቶችን እየደረደሩ የተፈጥሮ ሃብትን ማውደም ለዘመናት የዘለቀው የስርአቱ ጠላታዊ እርምጃ እንጂ ሌላ አዲስ ትርጉም ሊሰጠው የሚችል አይደለም።

ይህ ፀረ ኦሮሞና ፀረ ኦሮምያ የሆነ ስርአት ከአስራ ሁለት አመታት በፊትም የባሌ፣ የቦረና፣ የሐረርጌ፣ የወለጋና የጅማ አካባቢ ደኖች ላይ በማን አለብኝነት እሳት ለኩሶ ማውደሙ የሚታወስ ነው። በዚያ ወቅትም እነግ በነዚህ ደኖች መሽጎ ይወጋናል በሚል ተልካሻ ምክንያት የኦሮምያና ከኦሮምያም አልፎ የክፍለ አህጉሩን የተፈጥሮ ሃብት የሆነውን የተፈጥሮ ደን አራቁቶ በረሃማነት እንዲሰፋፋ የበኩሉን አፍራሽ ሚና ተጫውቷል። እስከ 500 አመት እድሜ ያላቸውን ዛፎች ያቀፉ እነዚህ ብርቅዬ ደኖች በነደዱበት በዚያ ወቅት በፊንጫ ዩኒቨርሲቲና በሌሎችም የሃገሪቷ ዩኒቨርሲቲዎች የሚማሩ የኦሮሞ ተማሪዎች ትእግስታቸው ተሟጥጦ የበኩላቸውን እርምጃ መውሰዳቸው አይዘነጋም። ተማሪዎቹ ምንም አይነት ርቀት ሳይገድባቸው እሳቱን ለማጥፋት መዝመታቸውና ሰላማዊ ሰልፍም ጭምር በመውጣት ለውድመቱ ተጠያቂ የሆነውን የወያኔ መንግስት ማውገዛቸው ሁሉም በጀግንነት የሚዘከር እርምጃ ነው።

ለመሆኑ የወያኔ መንግስት እየተመላለሰ የኦሮምያ ደኖችን የሚያቃጥልበት ዋነኛው ምክንያት ምንድነው? እሳቱን ለማጥፋት የሚረባረቡ ዜጎችን ለምን ሌላ ስም እየለጠፈባቸው ያስራል ያስፈራራል? የጥያቄዎቹ ምላሽ ግልፅ ነው። ስርአቱ መንግስታዊ ሃላፊነቶችን መሸከም የማይችልና በተለይም የኦሮምያ ተፈጥሮአዊ ልምላሜ መልኩን ጠብቆ እንዲቀጥል ፍላጎት የሌለው በመሆኑ ነው። የዘረፋ ፖሊሲውን ብቻ ተግባራዊ ለማድረግ አቅዶ ሸገር ቤተ መንግስት የገባው ይህ

ቡድን ልማታዊ መንግስት ሊሆን አይችልም። በአፉ ትንፋሽ እስኪያጥረው ድረስ ስለ ልማት ይለፍፋል። በተግባር ግን አዲስ መሬት ወይም አካባቢ ማልማት ይቅርና ተፈጥሮ በራሷ ፈቃድ ያለማቸውን አካባቢ እንኩዋን መንጥሮ አልያም አቃጥሎ በማራቆት ነው የሚታወቀው። በጥቅጥቅነቱ የሚታወቀውን የጨሊሞ ደን መንጥሮ እንጨቱን ወደ ሌላ ክልል መጫኑ ለዚህ አንድ ትልቅ ምሳሌ ሊሆን የሚችል ነው። የደኑን ሃብት መንጥሮ ለመጫን አላመች ባለው አካባቢዎች ደግሞ እሳት ለኩሶበት ወደ አመድነት መቀየር አንዱ የወያኔ መለያ ጠላታዊ ተግባሩ ነው።

ይህን የመሰለ በተፈጥሮ አካባቢ ላይ ያነጣጠረ ጠላታዊ እርምጃ በመውሰድ የሚታወቀው የመለስ ዜናዊ ስርአት የአለማችን የሙቀት መጠን መጨመር (Global warming) ከሚያሳስባቸው አለም አቀፍ ወገኖች ጋር የአዞ እንባ ሲያነባ ማየቱ በርግጥ አሳፋሪ ነው። በፕሮጀክቱ ስም ከሃብታሞቹ ሃገራት ለድሆቹ ሃገሮች የሚለቀቀውን በቢሊዮኖች ዶላር የሚገመት ገንዘብ ነጥቆ ወደ ግል ካዘናው ለመጨመር ያሰፈሰፈው መለስ ዜናዊ በተቃራኒው በኢትዮጵያ እየፈፀመ ያለውን ወንጀል ያልነቁበትን የዋህ የአፍሪካ ሃገራት መሪዎችን ለማጃጃል ሲጥር ይታያል።

የመለስ ዜናዊን ስርአት ከቀደሙት የሃገሪቷ ገዢዎች ለየት የሚያደርገውን አንድ ነጥብ እዚህ ግድም መጥቀስ አስፈላጊ ይሆናል። የወያኔ ስርአት ስልጣን ከያዘበት ወቅት አንስቶ የትግራይን ክልል በማልማት ከበረሃማነት አላቅቆ ወደ አረንጉዋዴነት እየቀየረ ይገኛል። ይህም እሰዬው የሚባል እንጂ የሚወገዝ ተግባር አይደለም። ይሁን እንጂ ትግራይን ከበረሃማነት ለማላቀቅ የተቻለለትን ጥረት ሁሉ በሚያደርግበት ተመሳሳይ ወቅት ቀደም ሲል በልምላሜዋ የምትታወቀውን አሮምያ ወደበረሃማነት ለመቀየር ያሳለለ ጥረት ተያይዞአል። በዘር ላይ የተመሰረተው ይህ የስርአቱ አደገኛ ፖሊሲ ነው ቀደም ሲል ስልጣን ላይ ከነበሩት ገዢዎች ለየት የሚያደርገው።

የአሮም ህዝብ በመሰረቱ የተፈጥሮ አካባቢን የማልማት ባህላዊ ልማድ ያለው ህዝብ ነው። አሮም ሰፊ የሚባል ባህል አለው። በዚህ ባህል መሰረት ገና በእድገት ላይ የሚገኘ የዛፍ ተክል ተቆርጦ እድገቱ እንዲቁዋረጥበት አይደረግም። አንድ ትልቅ ዛፍ ሊገለገልበት በሚቆርጥበት ወቅትም ሌላ ዛፍን የሚተካ ችግኝ መትከል ሲወርድ ሲዋረድ የመጣ የአሮም ህዝብ ባህል ነው። ተራቁቶ ወደ በረሃማነት የተቀየረን አካባቢ እንዴት መልሶ ማልማት እንደሚቻልም አሮም ልምድ ማካፈል የሚችል እንጂ ከሌላ የሚማር ህዝብ አይደለም። የተፈጥሮ አካባቢን እንዴት ማልማት እንደሚቻልና ከደን የሚገኘውን ጥቅም በተመለከተ የአሮም ህዝብ ከዛሬው ሳይንስ የቀደመ ባህላዊ ኤክስፐርትነትን የተላበሰ ህዝብ ነው ቢባል በጭራሽ ማጋንን አይሆንም። ለዚህ ደግሞ ትልቅ አብነት ሊሆን የሚችለው ዛሬ በአፍሪቃ ቀንድ ከሚገኘው የደን ሃብት ሽፋን አብዛኛው የሚገኘው በአሮምያ መሆኑ ነው። ይህ በአጋጣሚ የተፈጠረ ክስተት ሳይሆን የአሮም ህዝብ ለደን አያያዝ ያለው ሲወርድ ሲዋረድ የመጣ ባህላዊ አመለካከቱ ከሌሎች የቀጣናው ነዋሪ ህዝቦች በተሻለ ደረጃ ላይ የሚገኘ በመሆኑ ነው። ምናልባትም ወያኔዎቹ በየጊዜው በአሮምያ ደኖች ላይ እሳት እየለከሱ

የሚያወድሙት በዚህ ቀንተው ሳይሆን አይቀርም በማለት አንዳንድ ወገኖች የሚያቀርቡት አስተያየት ከሃቅ የራቀ አይመስልም።

ባሁኑ ሰዓት እጅግ አንገብጋቢው ነገር በደቡብ ምስራቅ አሮምያ በወያኔዎች እሳት እየነደዱ ያሉት ደኖች ጉዳይ ነው። የህወሃት መንግስት ዛሬም በሃገሪቷ በተለይም በአሮምያ ሰብአዊ ውድመት መፈፀሙ ሳያንሰው ምንም ባላጠፋው የአሮምያ ደን ላይም እሳት ለኩሶ ወደ አመድነት እየቀየረው ነው። ባጭሩ አሮምያ በወያኔዎች የማን አለብኘነት እሳት እየነደደች ነው። ስለሆነም ባሁኑ ጊዜ እሳት ተለኩሶባቸው እየነደዱ ላሉት ደኖች ቅርበት ያላቸው ነዋሪዎች በፍጥነት እየተረባረቡ እሳቱን የማጥፋት የዜግነት ሃላፊነታቸውን እንዲወጡ ማስታወስ እንሻለን። በተለይም ወጣቱ ትውልድ ልክ እንደከዚህ ቀደሙ ሁሉ አሁንም የተፈጥሮ አካባቢውን ወደ ምድረ በዳነት በመቀየር ላይ ያለውን አደገኛ የወያኔዎች እሳት ለማጥፋት ጊዜ ሳያባክን መረባረብ ይኖርበታል። መላው ሃገሪቷን በተለይም አሮምያን በጥፋት እሳቱ ወደ ምድረ በዳነት ለመቀየር አቅሙን አሟጥጦ በመንቀሳቀስ ላይ ያለውን የወያኔ ስርአት ከስር መሰረቱ ነቅሎ ለመጣል የሚደረገው ትግልም ከዚህ ጎን ለጎን መፋፋም አለበት እንላለን።

ድል ለአሮም ሀዘብ!

የአነግ ኢንፎ ዴስክ